

LIDEN TIDNINGEN

2023-1

INDAL LIDEN HOLM BISPGÅRDEN HAMMARSTRAND

Ur innehållet Minne från möte med
skidkungen Sixten Jernberg
Det byggs i Liden

EN TALLKOTTE ...

Våren är här igen och det är märkligt hur olika vi människor reagerar på detta återkommande fenomen. En del av oss blir deprimerade av vinterns mörker och andra upplever våren som kravfylld. Märkligt ändå hur det hela kan styras av en till synes obetydlig liten körtel i mitten av hjärnan som benämns tallkottkörteln (epifysen). En del associationer kan man få från våra skogliga omgivningar då den faktiskt ser ut som en just sådan. Den har mycket stor betydelse för hur vi upplever ljus och mörker. Epifysen påverkar produktionen av melatonin, som styr vår sömnhet. Tallkottkörteln kan sägas fungera som ett "tredje" öga som kan avläsa bland annat ljusets intensitet.

René Descartes (1596 - 1650) var en fransk filosof, som ansåg att kroppen och själen är oberoende av varandra, men kan sammanlänkas under inverkan av just nämnda körtel. Att se det själsliga som någon slags motsatt till det kroppsliga är något man frångått inom nutida filosofi. Det är för övrigt

Descartes som myntat orden "Cogito, ergo sum" som är latin och kan översättas med "Jag tänker, alltså är jag till" eller som jag tror är det vanligaste uttrycket idag "Jag tänker, alltså finns jag". Även våra vänner djuren har tallkottkörtlar. Något att fundera på om katten eller hunden verkar deprimerad.

Just nu stormar det en del i vårt Sverige. Skenande matpriser, elpriser och räntor men också ovissheten kring hur vi ska kunna försvara oss. Glädjande i alla fall är att så många vill bidra och hjälpa till. Pandemin har dock avklingat och Folkhälsomyndigheten rekommenderar att vi i stort sett kan återgå till hur det var innan covid. Oavsett diverse kottar, årstider och vardagsbekymmer kommer här Lidentidningen med årets vårnummer. Som alltid ett stort tack till våra skribenter och annonsörer för att vi kan ge ut ännu ett nummer. Och vad vore tidningen utan våra kära läsare!

Slutligen några visdomsord från en okänd tänkare så här i dyrtider:

Lidentidningen

Järkvissle 204
855 99 Liden
tel 0692-211 01
e-post: lidentidningen@telia.com

Utgivningsbevis: 31 116
Plusgiro 195 35 99-6

Ansvarig utgivare & redaktör:

Anders Högström

Layout: Anders Högström och Eva-Rut Lindberg

Annonser: Eva-Rut Lindberg

Tryckeri: Print 24, EU

Omslagsbild och illustrationer: Lars Gustafsson

Utgivningsområde: Indal, Liden, Holm,

Bispgården och Hammarstrand.

"Det är dyrt att leva,
men i priset ingår en
resa runt solen varje år."

*De bästa
vårhälsningar från
redaktionen till er
alla!*

Preliminär utgivningsplan för 2023

	Dead-line	Utkommer
Nr 2	13 maj	15 juni
Nr 3	18 augusti	21 september
Nr 4	10 november	14 december

H

GÖR DIN VIRKESAFFÄR MED HOLMEN - TRYGGT OCH ENKELT!

Kontakta vår lokala virkesköpare
Jerker Ytterbom 073-688 35 87

holmen.com/skog

Vi finns här för dig och din skog

Vi hjälper dig att få en god överblick och tillgång till de verktyg du behöver för att nå dina mål med skogsbruket. Vi erbjuder allt från skogsvård och rådgivning till avverkning och gallring.

Patrik Löfstedt
virkesköpare Liden
tel 0692-220 02

DET DROPPAR FRÅN TAKEN

Landsvägen är bara några vattenpusslar här å där.

Att spela kula var populärt när snön försvunnit och vårens inträde var ett faktum. Då grävde man en grop i sidan av vägen som oftast blev vattenfylld och var vanligt. Man spelade kula genom att bygga upp en pyramid och där den som raserade den fick kulorna. Ja, och så var det var ju väldigt vanligt att man fick klåda och irritationer på händerna. Vi fick ofta "Vårhacksa".

Jag hade ingen cykel när våren kom och välgarna blev farbara, men räddningen var Edit Östlund som var mamma till Ulla-Britt i Klärke. Edit hade en blå damcykel vars sadel var lite specifik och var lämplig för ett barn att sitta bekvämt och cykla efter att man pumpat upp däcken.

Ulla-Britt var ett år äldre än jag och vi hade mycket för oss. Vi hade en hemlig klubb där vi samlade pengar. Vårt näste var en stor sten på tomten hos Ulla-Britt, vilket sedan blev en plats ovan Erik Hermans för att vara lite mera diskret. Vad vi samlade till har jag inget minne av men säkert till något bra.

PRO Liden

Årsmöte

Tisdagen den 28 mars 2023
kl 13.00 på Oxsjögården

Hyr Oxsjögården
500 kr / dygn

Kontakt: 073-803 90 33

Mamma Edit var en snäll kvinna, lite inåtvänd och gjorde väldigt lite väsen av sig men när något inte var bra höjde hon rösten och sa vad hon tyckte.

Ulla-Britts far Jonas var även en person känd i bygden som chaffis. Han hämtade mina mostrar när de kom med Stockholmståget till jul och påsk eller midsommar efter deras arbete på båtarna Gripsholm eller Patrisia. Dessa gick på turer runt alla intressanta länder i värden. Mostrarna hälsade på oss i lilla Dacke och de hade med sig godis och cigarrer från Cuba till min far och morfar.

Ja, det var tider som man inte glömmet. Ett värminne att inte förglömma!

Anders Backlund
Badhusparken i Ytterån

Lidens Hembygdssällskap

www.hembygd.se/liden

Vi behöver bli fler!

Vill du hjälpa oss med diverse olika uppgifter på Vättaberget i sommar eller bli ledmot i hembygdssällskapets styrelse?

I styrelsen har du möjlighet att påverka föreningens inriktning de kommande åren, något som är viktigt för oss i Lidensbygden!

Information: 070-279 33 11

6 juni	Nationaldagen på Vättaberget
23 juni	Midsommarfirande vid Gamla kyrkan
23 juli	Hembygdssällskapets dag på Vättaberget
26 augusti	Kolbollar på Lidens marknad
14 september	Cafékväll på Vättaberget

Med reservation för ändringar

DET BYGGS I LIDEN

Vad är det som har byggts vid 86:an intill infarten till Liden? Skulle det inte bli en ny brandstation? Det här ser ju ut att vara något annat!

Mycket riktigt är det något annat, nämligen FORCIT som har uppfört en råvarustation. Här förvaras kemikalier för tillverkning av sprängämnen. Var dock lugn, här finns ingenting som kan explodera, dynamiten är i säkert förvar på annan lokal.

FORCIT:s råvarulager för sprängämnen söder om infarten till Liden. Foto: ER Lindberg

Den 19 januari höll FORCITs vd, Niclas Nilsson, informationsmöte om verksamheten. Vi var drygt 25 deltagare som hade hittat till råvarustationen i vinterkylan. Anläggningen hade ännu inte kommit i drift eftersom den inte var helt komplett. Det som saknades var själva laddtrucken.

Laddtrucken är en specialbyggd lastbil där sprängmedlet tillverkas på den plats där sprängningen ska äga rum. Det är alltså själva bilen som är fabriken. Konceptet har utvecklats av företaget som också är ledande i sitt gebit.

I den stora hallbyggnaden (25 x 15 meter) på ovanstående bild fylls laddtrucken på med de

kemikalier som används vid sprängning. På samma sätt som till ett ro-ro-fartyg (roll on, roll of) kör lastbilarna in i ena ändan och ut genom den andra i byggnaden.

Varför Liden?

Företaget är rikstäckande och är etablerad med liknande råvarustationer i Enköping, Karlskoga, Lycksele, Pajala, Härryda (Göteborg) och Gällivare och behövde en råvarustation i skärningspunkten mellan dessa orter. En underentreprenör tipsade om fastigheten invid RV86 i Liden och nu är verksamheten etablerad.

Antalet anställda i koncernen är runt 95 personer varav 25 - 30 arbetar på råvarustationerna

HANDLA NÄR VI INTE ÄR DÄR!

Du har väl inte missat våra nya öppettider? Nu kan du handla på Tempo Indal även när vi inte är på plats. Du öppnar dörren och betalar dina varor med mobilen, inte svårare än så! Fråga oss i personalen nästa gång du är inne, så berättar vi mer.

*Välkommen till en
öppnare Tempo-butik!
Önskar Viktoria med personal*

runt om i landet. I Liden har tre lokalt rekryterade personer anställts.

Råvarulagret fylls på en gång i veckan och transporter med laddtrucken beräknas äga rum två till tre gånger i veckan.

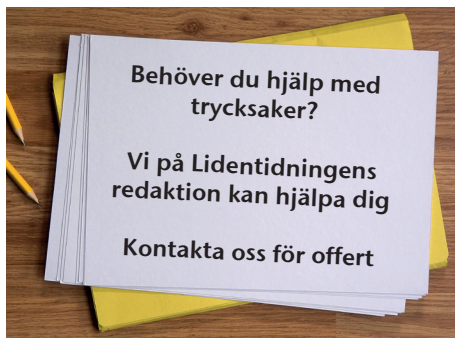
I Lidentidningen 2022-3 finns mer att läsa om FORCIT. Tidningen kan läsas digitalt på länken jarkvisslefilm.se.

Räddningsstationen

Enligt planerna kommer räddningsstationen att uppföras under året och placeras norr om infarten till Liden. KOD Arkitekter lämnar i dagarna bygglovsansökan till Sundsvalls kommun och om inget sätter käppar i hjulet kan första spadtaget tas i början av sommaren.

Text och bild: ER Lindberg

Vill du prenumerera på Lidentidningen?

Sätt då in årskostnaden 200 kr på plusgiro 195 35 99-6.

Uppge namn och adress så kommer tidningen med posten.

KOMMANDE EVENEMANG PÅ SKANSBORG I JÄRKVISSLE

TUBKVÄLL

Lördag 15 april kl 19.00
Grabbarna i bandet
Shenanigans underhåller
Entré 50 kr
kontant eller Swish

VI GÄSTAS AV TINA TURNER!

Fredag 12 maj kl 19.00

Anna Mae Bullock, allas vår
Tina Turner, har trollbundit människor
i tre generationer med sin Rock'n'Roll

Kvällen inleds med förtäring,
sedan får vi följa med på historien
om Tina Turner

Humor, Musik & Allvar
bjuder på musikteater

Förköp 250 kr
Tempo Liden, 0692-100 26
Maria Kilander, 070-606 66 15

VÄLKOMNA!

HAMMARSTRANDS BEGRAVNINGSBYRÅ

Vi finns bara några mil bort och
utför alla tjänster i samband
med dödsfallet

All service inför kyrklig
begravning
Borgerlig begravningsofficiant
Transporter
Minnesstunder
Bouppteckningar
Auktioner

Vi har jour dygnet runt
0696-105 08

Per Bergvall & Co

KÖTT • SKINN • CHARK
• HÄLLA GÅRD •

WWW.HÄLLAGÅRD.SE

Din lokala
lammleverantör

Besök gärna vår
gårdsbutik i Åsen

Jeanette & Thomas
Eriksson

070-551 67 52

Målning av Rolf Lidberg från 1980, kallad "Våren vaknar". Tack till Lilian Ohls och Arne Andersson i Enviken, Dalarna för lånet av bilden.

Sin gula hätta hade hon,
sin fina gröna kjol.

Hon lyssnade till lärksång,
hon tyckte att det ljöd

Hon gungade i sunnarvind,
hon nickade i sol.

så värligt, och hon viskade:
"Vintern är död."

"Påskliljan"
av A.A. Milne

P L B Bygg AB

**Kontakta oss för
lediga lägenheter eller
lokaler**

060-15 90 40, 070-310 55 12
Peter@plb.se

NILS OSKAR LYCKE

EN BORTGLÖMD NORRLANDSSKILDRE?

Ingen är kung i sitt eget rike heter det ju och det kom att prägla denne konstnärs framgångar. Lycke kom aldrig att tillhöra de riktigt namnkunniga. Han hade utställningar både i New York och Köpenhamn men det fanns en uppfattning i staden att konstnären inte var helt uppskattad efter förtjänst, något som Sundsvallsposten skrev om efter en utställning av hans konst på hotell Knaust i Sundsvall.

*Furor i solnedgång, Liden.
Wikimedia Commons public domain*

Tecknande på diverse omslagspapper.

Oskar Lycke var född 1877 och visade tidigt framfötterna när det gällde att teckna. Under gymnasietiden uppmuntrades han av sin teckningslärare, men blev samtidigt varnad för den osäkra framtid som konstnärskapet innebär. Någon formell utbildning blev det inte för den unge begåvningen. I stället hamnade han som bodbiträde under ett antal år, där han kunde utveckla sitt konstnärskap genom idogt tecknande på diverse omslagspapper. Han var autodidakt, det vill säga självlärd. En fördel med bodlivet var att han kunde spara ihop lite

Ateljéinteriör hos Oskar Lycke. Fotograf okänd, Sundsvalls digitala museum.

pengar, till slut så mycket att det räckte till att resa till storstaden; Stockholm.

Att det var tuffa villkor i den stora staden fick han snart erfara. Som så många andra inflyttade upplevde han möjligheterna i ett sådant innovationsområde, men också svårigheterna.

Konstnärens ateljé på Heffnersvägen i Sundsvall, fotograf okänd, Sundsvalls digitala museum

Höstkväll i Hälsingland, ca. 1920 Oskar Lycke Wikimedia Commons public domain.

Han fick ta det som bjöds och livnärde sig, bland annat, på att illustrera olika alster samt att teckna lustigheter i tidens skämttidningar. Tiden var dock på Oskars sida.

Norrländska landskap och ådalens poesi

Norrlandsförfattaren Pelle Mohlin kommer med sin bok *Ådalens poesi* att, tillsammans med andra konstnärer, som till exempel, Helmer Osslund inom bildkonsten, (presenterad i ett tidigare nummer av *Lidentidningen*), inleda en era av norrländsk romantik. Det passade Oskar Lycke mycket bra, för skildrandet av norrlands landskap var hans stora intresse, se exempelvis bilden på föregående sida "Furor i solnedgången, Liden". Lycke sökte sig tillbaka norrut och började bege sig på allt längre färder i vildmarken. Bland annat till Oviksfjällen 1903, där han uppsökte ett sameläger. Äventyret rapportades om i *Dagens Nyheter*.

Konstnären kom att uppmärksammas av flera av tidens lokala kulturpersonligheter som författaren Olle Högberg och Sundvalls Tidnings chefredaktör Gustaf R. Petersson, vilka beskrev Oskar Lyckes konst i berömande ordalag.

En mötesplats

Året är nu 1907 och Lycke inleder ett förhållande med Carin Holmer från Hudiksvall som kommer att bli hans hustru. Efter olika boenden i bland annat Delsbo och Göteborg samt i Roslagen flyttar paret till villa Kummelnäs på Heffnersvägen i Sundsvall. Det kommer att bli en mötesplats för tidens och stadens kulturpersonligheter.

Efter att nästan ha förlorat synen avled Oskar Lycke, alldeles för tidigt, endast 50 år gammal, 1927.

Källor: Sundsvalls digitala museum, Wikipedia

André Elévé - Courant

TESSAN DROTTNING PÅ ÄLGGÅRDSBERGET

Älggårdsberget är en före detta skogsskola i Bispfors i östra Jämtland (eller Östra Bispgården sedan 1995). Området var en period en del av Mittuniversitetet. I oktober 2020 förvärvade paret Therese Eriksson (Tessan) och Rickard Persson den stora anläggningen för hotell- och restaurangverksamhet, konferenser med mera.

Älggårdsberget, här en liten del av hela anläggningen. Matsalen till höger.

Vem är Tessan?

Tessan eller Therese Eriksson härstammar från Sillre i nordvästra Medelpad och är född 1984. Föräldrarna hade mack- och kioskrörelse i anslutning till bostaden. Hon fick sin grundskoleutbildning i Lidens skola och hade extremt lätt för matematik men plågades av grav dyslexi. Och engelskan fungerade inte. Gerd Åkerman, lärare i engelska, tog sig an Tessan. I åtta veckor sommaren efter grundskolan kämpade hon och Tessan varje dag i fem timmar med språket. Till sist blev det godkänt. Idag konverserar hon med hyresgästerna på engelska!! Gymnasieutbildningen var i Åre inom bland annat matlagning.

”Maken” Rickard

Sin blivande partner träffade hon på bilparkeringen vid Åsens dansbana i Liden. Båda

kunde inte dansa! En annan mycket betydelsefull lärare, Kerstin Kolbäck, stöttade Tessan i skolan och sade på danskvällen om Rickard: ”Det här är en bra kille för dig!”. Och så blev det.

Tessan i restaurangköket på Älggårdsberget.

Djurintresset

Tessan har alltid jobbat och haft mycket aktivitet omkring sig. Under studietiden köpte hon sin första häst. Idag finns åtta hästar. Djurintresset är starkt med 70 höns, påfågel, kalkon, pärlhöns och hundar. Hon har alltid tagit hand om ”omplaceringsdjur”. ”Det är en utmaning att ordna till det.”

Sex barn och socialt engagemang

Tillsammans med Rickard köpte de sitt första hus i Porkalaområdet i Sillre 2001. Familjen växte snabbt. Idag har de sex egna barn i åldrarna 17 – 7 år. Dessutom bor ett fosterbarn med familjen. I många år har familjen varit fosterhem för många barn. Ett socialt engagemang går inte att ta miste på. Tessan har även givit skolorna en chans att få jobba och stärka deras egenvärde.

Uthyrningsverksamheten

Tessan var djupt besviken när föräldrarna lade ner mack- och kioskrörelsen i Sillre. Och hon var för ung att ta över. Den första uthyrningen var fyra rum i den nedlagda rörelsen. Stora investeringar gav dock en ansträngd ekonomi.

Som en skänk från ovan kom en hyresintressent och behövde en lösning inom 24 timmar. Det jobbades hela natten och kunde erbjuda en färdig lösning som blev godkänd. Nu tog hennes verksam-

Rickard Persson och Therese Eriksson i foajén till Älggårdsberget.

het ordentlig fart. Hus köptes och hyrdes ut. Vindkraftverk växte som svampar ur jorden. Köpta hus fräschades upp snabbt och uppgraderades. Goda kontakter gav framgångsrika uthytningsresultat. Café- och matservering startades i Sillre.

Älggårdsberget

Köpet av Älggårdsberget blev en snabb affär. Tankar hade funnits en tid. Skall ett köp lyck-

Nöjda lunchgäster, som alla ville vara med på bild!!!

as måste i princip ett förslag till köpekontrakt vara klart tidigt. Den kände Bert Karlsson ringde och ville jobba tillsammans. Tessan tackade nej och kontakta själv Migrationsverket. Efter en omfattande byråkrati kunde 270 ukrainare få boende på Älggårdsberget. Och måltider dessutom. Många flyttades så småningom till Östersund med flera orter. Idag bor 30 personer kvar.

Bemanningsverksamheten

Några arbetar på anläggningen men flera arbetar hos olika företag på orten. Tessan anställer dem hos sig och hyr ut personal till inresserade företag. Huvuddelen av ukrainarna har därmed fått arbete och lön. En månad betalade hon ut 30 löner! Även här lyser Tessans sociala engagemang igen. Bemanningsförmedlingen är mycket uppskattad av alla parter.

Vid pubkvällar uppträder olika artister. Är artistförmedlare ett nytt ben i verksamheten?

En vanlig dag

En vanlig dag i Tessans liv. Vaknar mellan 05.00 och 06.00. Kollar under natten inkomna mail och meddelande. Frukost klar till 07.00 för alla barnen. En salig blandning av maträtter. Fyller disk- och tvättmaskinen.

Duschar. Kollar att barnen har allt med för dagen. Några åker med bussen. Minst tre skjutsar Tessan till Liden. Följer de minsta in i skolan. Bil till Älggårdsberget. Byter om. Kollar matlåget med personalen fram till 09.00. Läser upp restaurangen 10.30. Kollar renoveringsåtgärder i de olika husen. Kommunikerar med medarbetare via mobilbilder. Jobbar i så kallade "rundor", där en sådan exempelvis kan vara målning.

Just nu rustas konferensavdelningen upp. I "runda" fyra installeras Smart-TV-apparater i alla rum. 15.15 skall Tessan ha kommit fram till skolan i Liden. Fika hemma med alla barnen. Nya omgångar i disk- och tvättmaskinen. Vid lakansbyte blir det tre tvättmaskiner om dagen. 16.30 middag och läsläsning. Sänggående för de minsta 20.00 och 22.30 för Tessan själv.

Rickard på heltid

För att klara den växande verksamheten har Rickard efter 25 år slutat hos Permobil, senast som produktionschef, och börjat arbeta heltid i den egna verksamheten. Mycket kommer att hända i Sollefteå med omnejd. Fastighetsköp avslöjar att den framtida satsningen kommer ske där.

Text & Foto: Arne Johansson
Järkvissle

Goda råd för ett värdefullt skogsägande

Med planering av rätt åtgärder i rätt tid lägger du en bra grund för en god tillväxt, där din skog får möjlighet att växa som du vill.

Ring Per så hjälper han dig
072-090 8970

**norra
skog**

VETERINÄRKOMPASSEN AB

DIN VETERINÄR I STUGUN

Alla djurslag är välkomna!
 Kontakta oss för tidsbokning hos oss
 eller hemma hos dig
 073-828 26 80
 Vi finns på Facebook
www.veterinarkompassen.se

**Brandhjärtans insamlingsstiftelse
 välkomnar till**

Familjedag
 i Liden vid hockeyrinken
Söndag 28 maj kl12-16
 Brandmansinspirerad hinderbana
 för barn 0 - 12 år
 Löptävling för ungdom och vuxen
 Det bjuds på korv med bröd,
 kaffe och kaka
VARMT VÄLKOMNA
www.brandhjartan.se

Husåsvägen 14

**Medicinsk fotvård
 Fotvårdsprodukter**

Jag finns också i
 Bispgården och Kälarne

Helena 070-610 64 37

Liden

**Måndag - fredag 10 - 19
 Lördag 10 - 16
 Söndag 12 - 16**

NYHET!
Pensionärsrabatt på tisdagar!

Vi är ombud för

DB SCHENKER **SERVICE**

SYSTEM BOLAGET **postnord** **TRISS**

**Lidenvägen 94
 tel 0692 - 100 26
info@lidenslivs.se
 facebook/Tempo Liden**

MINNE FRÅN MÖTE MED SKIDKUNGEN SIXTEN JERNBERG

Vidar Viksten berättar om sitt möte med vasaloppskungen Sixten Jernberg i Lima

Efter trettondagshelgen 1965 åkte jag ner till Falun och började ett nytt jobb hos skogs-vårdsstyrelsen i Kopparbergs län. Den första veckan tillbringade jag på lantmäteriet och inskrivningsmyndigheten för att ta fram underlag för kommande arbete. Stationeringsorten var Torgåsmon, ligger efter Västerdalälven en par mil norr om Lima.

Min uppgift var att klara ut den krångliga fastighetsbilden som uppstått genom återkommande sämjedelningar, där lagfart saknades. Ett detektivarbete som innebar många hembesök hos skogsägare i utvalda byar inom Lima kommun.

När det blev barmark var jag ute i skogen och kollade upp de gränser jag lagt in på kartan, utifrån de uppgifter skogsägare lämnat mig.

BESÖK I LIMEDSFORSEN

Bland det första jag fick tips om var, att Sixten Jernbergs bostad låg i trakten. Hade åkt förbi där många gånger och nu hade jag anledning att stanna till där också. Parkerade efter stora vägen, gjorde en vid sväng in i skogen på betydande avstånd från hans hus. Gick in i den glesa skogen där terrängen var starkt kuperad. Trodde inte mina ögon, där låg brutna skidor, brätten saknades, knäckta stavar och stavar utan rem. Man kan bara ana sig till med vilken kraft och energi han for fram i terrängen. Han var nog lika hänsynslös mot sin egen kropp, vilket kan vara en del i hans framgångar. Var borta några timmar och gick samma väg tillbaka. Men Sixten som hade sett mig, ropade och vinkade till mig. Kan förstå hans nyfikenhet, en främmande person

En urstark Sixten Jernberg gav inte den 30 sekunder bakom startande finske skidkungen Veikko Hakulinen någon chans på VM femmilen i Lahtis 1958.

Foto: Sjöberg Bild

med kartor i handen vid hans närområde. Förklarade min närvaro, passade på att fråga om jag fick komma in och se hans prissamling? Nästa kväll var jag välkommen, vilket lät spännande.

VEM VAR SIXTEN JERNBERG (1929–2012)

Han var född i Lima, en klubb han var trogen hela sin aktiva tid. Första gången han deltog i ett internationellt mästerskap var i Faluns VM 1954. Han främsta placering där

*Sixten Jernbergs pokalsamling.
Foto: Vidar Viksten*

var 4:e plats på 30 km, det var också första året som Sovjetunionen deltog i ett mästerskap. När SM gick i Bergsåker 1955 var han favorit till att vinna alla sträckor. Jag var där och såg för första gången honom på nära håll i tävlingsspåret. På tremilen tog han tidigt en stor ledning, när han kom in på travbanans upplopp stilåkte han mot mål, gled sakta in och torkade sig i ansiktet. Sedan blev det en segerintervju som gick ut bland annat i radion. Strax därefter kom sent startande Sune Larsson, Mora, vilt spurtande slog han Sixten med en sekund.

Under en tio-årsperiod var Sixten ankaret i vårt framgångsrika längdlandslag. Bland alla hans framgångar kan nämnas 9 stycken OS medaljer varav 4 var guld, 6 VM medaljer, där var 4 också guld, vinnare av SM 32 gånger, segrade även 2 gånger i Vasaloppet. 1964 avslutade han sin framgångsrika karriär med att vinna OS-femmilen. Det var också hans enda seger det året och en bättre avslutning kunde han knappast få.

Sixten Jernbergs storhet låg nog i en hårdhet

Sixten Jernbergs medaljer i hemmet i Limesforsen. Foto: Vidar Viksten

och en stark vilja utöver det vanliga. Någon tekniker i skidspåret var han inte, därom var alla experter eniga om.

Men någon stilpoäng delades inte ut, klockan var den enväldige domaren.

HEMMA HOS SIXTEN JERNBERG

Ett av mina största intressen har alltid varit längdåkning på skidor. Tävlade i många år för att sedan bli motionär med flera Vasalopp och Flyktinglopp som höjdpunkter. Sixtens stora framgångar kände jag väl till, men hur väl stämde bilden av honom som man fått via olika media?

Han bodde med sin fru i en fin villa som han förmodligen till stor del byggt själv. Med ett kraftfullt handslag hälsades jag välkommen, visade mig runt i huset. De eldade med ved och i pannrummet blev det stopp. Kopplat till vedpannan hade han själv byggt en ackumulatortank för att bättre ta vara på den värme pannan gav. Han var stolt över anläggningen, med all rätt, han låg nog lite före här.

Skidmuseet i Limesforsen För att bevara minnet av Sixten Jernberg byggde Lima Besparingsskog ett museum där allt finns samlat, tillgängligt för alla. Bygget påbörjades våren 2012, trots att Sixten var märkt av sin svåra sjukdom var han med och tog det första spadtaget. Invigningen skedde 2013, och är även ett populärt matställe. Foto: Vidar Viksten

I det välmöblerade vardagsrummet fanns en stor del av hans imponerande prissamling. En lång bokhylla var fylld av pokaler, i olika storlekar och utförande. På golvet stod ett triangelformat bord. Under en glasskiva fanns alla hans mästerskapsmedaljer utlagda, hur många träningsstimmar fanns här nedlagt? Under samtalets gång återkom han flera gånger till hur viktigt skogsarbete var för honom. Det var där han byggde upp den nödvändiga

styrkan i hela kroppen, var hans bestämda uppfattning. Även under tävlings säsongen kunde han ge sig ut i skogen, han jämförde en dags timmerhuggning med en 5-mil.

FRAMTIDSPLANER HOS SKIDPENSIONÄREN

Skidkarriären var över, men att ta det lugnt var nog inte hans stil. Han hade stora planer på en fortsatt utbyggnad av semesterbyn. Kom fram med en komplett ritning av en fiskdamm han hade tänkt bygga alldeles nedanför bostadshuset. Var grymt besviken över kommunens ringa intresse att stödja hans planer. Han ansåg att eftersom han som gjort så stor reklam för kommunen under så många år kunde de nu ge lite tillbaka.

Till historien hör också att Sixten gjorde ett inbopp som politiker. Det blev kortvarigt och det passade nog inte in i hans personlighet.

Ett samarbete med Sundins skidfabrik var etablerat sedan flera år tillbaka. Den Six-Je märkta skidan var den mest sålda tävlings-skidan under många år. Jag köpte själv ett par som jag har kvar som ett minne från den tiden.

Vidar Viksten, Indal

FLYGGE MÅLERI
STEFAN HALLIN
0701726477

Ditt lokala måleri
flyggemaleri@gmail.com

Ansök om vindpeng 2023!

Vindparkerna Jenåsen, Kråktorpet och Nylandsbergen delar ut totalt 420 000 kronor per år.

Ansökningar kan ske från föreningar eller skolor (ej privatpersoner eller företag) där prioritet i fördelningen ligger på föreningar som har ett lokalt syfte med fokus på barn- och ungdomsaktiviteter samt utveckling av bygden inom rekreation, friluftsliv och besöksändamål.

Läs mer och ansök på vår hemsida via QR-koden eller på eolusvind.com/vindpeng.

Sista ansökningsdag för 2023 är den 15 april.

The Eolus logo, featuring a stylized white wind turbine icon to the left of the word "eolus" in a white, lowercase, sans-serif font. A registered trademark symbol (®) is located at the top right of the word. The logo is positioned at the bottom of the poster, overlaid on a background of green pine trees and a light sky with wind turbines.

eolus®

GÖTEBORG – TEHERAN

TUR OCH RETUR MED LASTBIL 1975

Anders Henriksson, nu boende i Västanå i Liden, körde sträckan Göteborg - Teheran fram och tillbaka 35 – 40 gånger när han var i 30-årsåldern. Han vet inte själv exakt hur många resor det blev under åren 1975 - 1985. Sträckan är drygt 500 mil enkel resa. Han körde lastbil med släp åt frakt-företaget Schenker i alla år. Anders var anställd av företaget R. I. Danielssons Åkeri i Mullsjö i Västergötland. Under de aktiva åren bodde Anders i Mullsjö med familj och två döttrar.

*Anders Henriksson
2020. Foto Arne
Johansson.*

Den långa sträckan innebar många upplevelser men också problem. En resa kunde ta cirka en månad. Vid en resa i april/maj 1975 skrev Jan Lippens, en av chaufförerna för lastbilskaravanen, bestående av fem bilar, en mycket detaljerad personlig dagbok. Tack till framlidne Jan Lippens för hans unika dokument över händelser för snart 50 år sedan. Anders Henriksson körde vid tillfället en av lastbilarna. Under tecknad har fått Anders tillstånd att göra ett kort sammandrag av dagboken (ursprungligen 11 tätt maskinskrivna sidor). En kuriositet i sammanhanget är att Jan Lippens gjorde endast denna resa till Teheran, även om det blev fler resor till andra länder. Fotografierna är från olika resor och hämtade ur Anders Henrikssons privata fotoalbum.

Sammandrag ur dagbok

Resan började klockan 15.00, torsdagen den 17 april 1975, från Bil & Truck i Bäkebol i Göteborg. Bilarna var lastade med maskindelar till Volvo i Iran. Resan gick genom Polen, Tjeckoslovakien, Ungern, Jugoslavien, Bulgarien, Turkiet och anlände slutdestinationen Teheran efter elva dagar. Kontroller vid gränsövergångar var många och krav på motor var ständigt aktuellt. Misstankar om människosmuggling fanns alltid. WC-standarden vid tullstationerna var under all kritik. Chaufförerna hade radioförbindelse mellan varandra. Teckenspråk och dålig engelska räckte för förståelsen.

Anders hade förberett resan på bästa sätt. Han hade bunkrat rejält med torrkaffning och helkonserver. Matförrådet blev till stor glädje

för hungriga chaufförer som kunde avstå usla och dyra matställen. Övernattning gjordes i lastbilarna. Någon enstaka gång på hotell för dusch och tvätt.

Turkiet

År 1975 hade Turkiet 40 miljoner invånare varav 5 miljoner var arbetslösa. Många bodde som nomader i halvfärdiga hus eller tält. Inne i huvudstaden Ankara var allt i en enda röra. Bilar, cyklar, kärror och fullt med människor. Signalhorn ljöd i ett. Vägarna i Turkiet var i ett mycket dåligt skick och långs med dem fanns sönderkörda och krockade bilvrak. Alltid totalt plundrade.

Folket var mycket fattigt. Småpojkar kastade sten om de inte fick godis eller cigaretter. Vid Zara-passet, 2170 meter över havet, fanns

Voltade lastbilar i Turkiet var inte någon ovanlig syn.

mycket snö. Väglutningen kunde vara 10 – 15 %. Vissa arbetsdagar blev 15 timmar långa då chaufförerna inte vågade stanna. De var inte väl sedda eftersom de körde på turkarnas vägar. Regn och snö om vart annat gjorde att vägarna nästan hade spolats bort.

Teheran

Iranska gränsen. Naturen är vulkanisk. Landskapet är torrt men snö på bergstopparna. Alla kvinnor bär slöja. Maten är lika dyr som i Sverige.

Efter 11 dagar var lastbilskaravanen framme i Teheran. Den genomsnittliga körsträckan var 50 mil per dag. I tullen i Teheran stod hundratals lastbilar på rad, de flesta från Bulgarien. Väntan och åter väntan. Det fanns inte några hotellrum på grund av mässan i staden och den fina Volvo-anläggningen var omgiven av slum. ”Fint folk” bodde uppe på höjderna. Det mörknade mycket snabbt på kvällarna.

Den 1 maj var helgdag även i Iran. Ingen lossning kunde göras förrän om flera dagar. Skitigt, smutsigt och dammigt överallt. Inga toalettmöjligheter. Chaufförerna vågade inte lämna bilarna för stöldrisken. Anders hade tagit med några raketer till Valborgsmässoafton, som firades med liten brasa i regnet vid lastbilen. Hemlängtan.

På de dåliga vägarna behövdes ibland hjälp av schaktmaskiner.

Det mäktiga minnesmärket Shahyad Tower i Teheran var stängt den 1 maj, och skyddades av beväpnade smutsiga vakter. Familjer satt runt omkring på gräset och sjöng och klappade händerna. Folket var artiga och tittade nyfiket på européerna. Staden hade 4 miljoner invånare. Organiserat avlopp saknades. Några timmar om dagen kom forsande vatten i en stupränna. En sightseeingtur till ”gangsterkvarteren” och fattigkvarteren ordnades. Människor bodde i ”sandhålur”.

Det var kvavt på dagarna och kallt på nätterna. Väntan och åter väntan på lossning. Gods som Anders hade lämnat i januari var fortfarande kvar hos tullen. En del var trasigt.

Minnesmärket Shahyad Tower i Teheran. Byggt 1979 till minne av det 2 500-åriga persiska riket. Jan Lippens framför kameran och Anders Henriksson bakom.

Valborgsmässoafton 1975 i Teheran. Framför matförrådet sitter Jan Lippens t v och en chaufförskollega.

Hemresa

Efter fem dagar blev det äntligen lossning. Mutor igen. Det tog två dagar att lossa tre bilar! Fick duscha hos svensk familj i Teheran.

Måndagen den 5 maj startade hemresan. Nu låg 11 långa resdagar framför chaufförerna. Direkt efter start blev det poliskontroll av färdskrivaren, som kontrollanterna i princip plockade sönder. Färden gick vidare till staden Tabritz. Där fanns en fin Volvofabrik. Timlönen var 2:50 kronor. Barnen gick i svensk skola.

Jan Lippens lastbil gled vid omkörning i lervällingen emot en bulgarisk lastbil. 800 lire till bulgaren som riskerade att missta jobbet. Stopp vid Helvetesgränsen mot Turkiet. Övernattning på parkeringsplats, 70 lire. Vakten bodde i ett plasttält bredvid. Man vågade inte köra över Tahirbergen nattetid. Kön med lastbilar var åtta kilometer lång.

Nu börjar de dåliga vägarna märkas. Flera punkteringar. Lättnad efter passagen av den bulgariska gränsen med tanke på den tidigare olyckan med den bulgariska lastbilen. Polis-kontroller igen. Telefonkontakt med Sverige. Allt var bra hemma.

Väntan och åter väntan på lossning vid Volvo-fabriken i Teheran.

Ungern ansågs vara det bästa kommunistlandet. Gränskontroller och ständiga poliskontroller. Efter långa dagar med hemlängtan kom Jan Lippens till Volvo Torslanda fredagen den 16 maj, efter nästan en månad. På vägen hem hade han lastat 22 ton i Tyskland. Dagboken avslutades med ett tack till Anders Henriksson för fint kamratskap och devisen: **Borta kan vara bra, men hemma är bäst.**

Arne Johansson, Järkvissle

Historisk notis. Den dagboksförda resan gjordes 1975. Shahan hade då regerat länge i Iran. Fyra år senare skedde den iranska revolutionen och Ayatollah Khomeini kom till makten. Shahan avsattes och gick i exil i Egypten. Lastbilstransporterna från Sverige fortsatte.

Anders Henriksson och Volvo-lastbilen som han körde för Schenker Schweden 1975.

PÅSKLILJA

Mig älskar de alla.
När marsvindar kalla
kring örönen viner och kylan känns svår;

man stannar och spanar -
vad är det man anar?
Jo, något i luften bär löfte om vår!

Man lyssnar och vädrar:
bland påskrisens fjädrar
man fångar en skymt av min solgula kjol.

Och plötsligt det klingar
och susar av vingar,
vintern är bortglömd, precis som i fjol.

Nu barnen får bråttom -
kurage har de gott om:
Tag fram våra kulor, här är inget pjosk!

Än sen, om det snöar -
i morgon det töar.
Se, påskliljan blommar, och snart är det påsk!

Hämtad ur "I blomsterälvorna om våren", Cecily Mary Barker.

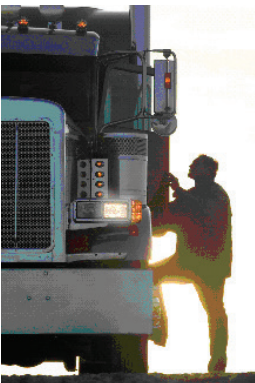

SPRÄNGNINGEN AV KALLÅSTORNET

... kan du se på
www.jarkvisslefilm.se
under rubriken Filmer

Drönarfoto Erik Lidin

070-666 74 91   060-928 28

- Lastväxlare
- Maskintransporter
- Kranbilar
- Containeruthyrning

- **Vatten och avlopp**
- **Vägbyggnation och vägunderhåll**
- **Grus och leverans**
- **Transporter**
- **Fastighetsskötsel**
- **Grunder och dräneringar**
- **Markberedning**
- **Snöröjning och halkbekämpning**

060-12 30 50

www.bgtliden.se